

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-04-25

Vår referens

Per-Erik Ebbeståhl

Avdelningschef

Per-Erik.Ebbestahl@malmo.se

Utveckling av Öppna Malmö STK-2024-1302

Sammanfattning

Sedan 2020 har Malmö stad drivit ett arbete mot antisemitism, rasism och diskriminering kallat Öppna Malmö. Syftet har varit att samla alla stadens förvaltningars olika insatser under ett paraply för att lättare synliggöra allt som pågår och kunna följa upp effekterna av dessa insatser. Arbetet har letts av en styrgrupp på direktörsnivå som samordnats och administrerats av kulturförvaltningen.

Kommunstyrelsen återremitterade på sitt möte den 5 februari 2024 §76 förslaget om inriktningen med Öppna Malmö till stadskontoret med ett uppdrag att återkomma med ett mer detaljerat förslag.

Förslaget ärende innebär i korthet att en årlig aktivitetsvecka benämnd ”Malmö Möts” ersätter konceptet Öppna Malmö. I Malmö Möts samordnas och inkluderas andra aktiviteter och aktörer inom området inkludering och delaktighet. Övergripande vision för Malmö Möts föreslås vara: Malmö- en ledande stad för demokratisk utveckling.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen ger stadskontoret i uppdrag att, i samverkan med stadens förvaltningar, utveckla ett koncept för arbetet med aktiv inkludering och delaktighet i enlighet med vad som anges i ärendet.
2. Kommunstyrelsen överför 3 780 000 kronor för 2025 ur kommunstyrelsens anslag till förfogande inom finansiering till kommunstyrelsen, för arbetet beskrivet i ärendet.
3. Kommunstyrelsen ger stadskontoret i uppdrag att återkomma med en återrapportering till kommunstyrelsen senast i april 2026.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 250203 Förslag till utveckling av Öppna Malmö
- Förslag till beslut KSAU 250203 §61 Utveckling av Öppna Malmö
- Beslut KS 250205 §76 Utveckling av Öppna Malmö
- G - Tjänsteskrivelse KSAU 250428 Utveckling av Öppna Malmö, nu svar på återremiss

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-02-03

Kommunstyrelsen 2025-02-05

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-04-28

Kommunstyrelsen 2025-05-07

Beslutet skickas till

Stadskontorets handläggare

Stadens nämnder

MKB

Ärendet

Sedan 2020 har Malmö stad drivit ett arbete mot antisemitism, rasism och diskriminering kallat Öppna Malmö. Syftet har varit att samla alla stadens förvaltningars olika insatser under ett paraply för att lättare synliggöra allt som pågår och kunna följa upp effekterna av dessa insatser. Arbetet har letts av en styrgrupp på direktörsnivå som samordnats och administrerats av kulturförvaltningen.

Genom arbetet i Öppna Malmö har staden bland annat genomfört arbete mot antisemitism, antiziganism, islamofobi och afrofobi, men även HBTQIA+ arbete i samband med Pride med mera. Arbetet med Öppna Malmö startade med Malmös internationella forum för hågkomst av Förintelsen och bekämpande av antisemitism, även kallat Malmöforum, som arrangeras av regeringen den 13 oktober 2021 på Malmömässan.

Samtidigt har det varit svårt att skapa en samlad bild och att plocka ut delar av ordinarie verksamhet och ”stämpla” det med ”Öppna Malmö”. Till exempel insatser som riktar sig mot flera av förvaltningarnas breda ordinarie uppdrag att motverka diskriminering och segregering. Uppfattningen av styrgruppen för Öppna Malmö är därför att staden behöver se över inriktningen av arbetet. Förslaget är att fokus ska ligga på att stärka demokrati kopplat till aktiv inkludering och delaktighet med Malmöborna.

Demokratiskt nuläge

72 procent av världens befolkning levde 2022 i autokratiskt styrda länder med inskränkningar i människors fri- och rättigheter enligt Varieties of Democracy-institutet på Göteborgs Universitet. Det innebär att autokrati är det vanligaste styrelseskicket i världen. En föränderlig omvärld innebär att stadens arbete med att stärka demokrati och en aktiv inkludering och delaktighet med Malmöborna, blir allt viktigare. I det snabbt föränderliga geopolitiska läget och en helt ny säkerhetssituationen i Europa och världen, blir också behovet av att skapa ett utrymme för det offentliga samtalet kring demokratin och dess utsatthet en central fråga.

Malmö möts

Syftet med ett ökat arbete med aktiv inkludering och delaktighet inom ramen för det föreslagna konceptet Malmö Möts, är att skapa ett forum där Malmö stad, civilsamhället, förtroendevalda och internationella aktörer tillsammans kan manifesteras, utveckla och dela kunskap om demokrati, antirasism och mänskliga rättigheter. Genom att samla befintliga och nya initiativ under en specifik tidsperiod under året skapar staden en plattform för erfarenhetsutbyte och diskussion, med målet att stärka demokratin och Malmöbornas delaktighet.

Övergripande vision för Malmö Möts förslås vara:

Malmö – en ledande stad för demokratisk utveckling

I Malmö bedrivs ett omfattande arbete för att stärka demokratin året runt, vilket befäster stadens nationella och internationella roll som föregångare inom demokratisk utveckling.

Koncept för 2025 och 2026

Demokratihelg/Malmö Möts 2025 – en kommunikativ startpunkt

Hösten 2025, 7-9 november, arrangeras en demokratihelg på Rosengårds bibliotek, Kulturhyllan i Hyllie och Malmö stadsbibliotek. Temat är yttrandefrihet, demokratikunskap och inkludering. Programmet föreslås vara paneldiskussioner, workshops och interaktiva upplevelser med en bred möjlighet till delaktighet och samskapande från malmöbor och civilsamhällesaktörer.

Syftet med demokratihelgen 2025 är att:

- skapa intresse för Malmö Möts 2026.
- engagera malmöbor, förvaltningar, beslutsfattare, föreningar, civilsamhälle och näringsliv i demokratiska frågor.
- sätta fokus på varför Malmö vill lyfta demokratin som en central fråga.

Demokratihelgen 2025 blir därmed en strategisk startpunkt för kommunikationen kring det större evenemanget Malmö Möts 2026.

Malmö Möts 2026 – tillsammans för demokratin

Mellan den 12 och 18 juni 2026 arrangeras Malmö Möts på flera platser i Malmö. Veckan syftar till att stärka demokratin genom möten, workshops, föreläsningar och samarbeten mellan olika aktörer. Centrala frågor är:

- Fake news och desinformation: Hur bygger vi ett motståndskraftigt samhälle?
- Sammanhållning i kristider: Hur stärker vi demokratin sociala väv?
- Kulturens roll: Hur påverkar kultur en ny säkerhetspolitisk verklighet?
- Framtidens demokrati: Vilka system behövs för en stark demokrati år 2050?

Under Malmö Möts kommer tonvikt att läggas på kunskapsspridning och inspiration, att skapa oväntade möten mellan människor och aktörer, allt i ett brett samarbete mellan kommunala/offentliga initiativ och externa aktörer.

Malmö Möts firar demokratin som en levande process genom att dela kunskap, diskutera utmaningar, utforska lösningar och skapa gemensamma upplevelser. Dialog och samverka med olika forskningsinstitut och andra europeiska städer med liknanden utmaningar och ambitioner kommer att vara centralt. Målet är att så frön för framtidens demokrati samtidigt som Malmö stärker sin position som en ledande stad för demokratisk utveckling.

Primära målgrupper

Politiker och tjänstepersoner:

Genom att skapa forum för diskussion och reflektion om aktuella frågor kring demokrati och mänskliga rättigheter, kan vi utveckla stadens arbete och strategier.

Malmöbor:

Malmö Möts blir ett tillfälle att inkludera och engagera invånare i frågor som rör deras rättigheter och inflytande över stadens framtid. Fokus på Unga Malmöbor och deras engagemang och möjlighet till påverkan av staden.

Civilsamhället:

Erbjud civilsamhället en arena där deras arbete kan synliggöras och samverka med politiken och akademien för att stärka arbetet för demokrati och mänskliga rättigheter.

Universitet och forskning:

Samarbeta med Malmö universitet för att integrera aktuell forskning och skapa en arena

för diskussion kring demokrati och mänskliga rättigheter, där unga och äldre forskare bidrar med sina perspektiv.

Ekonomi

Nuvarande budget för Öppna Malmö är 5 000 000 kronor.

Av dessa har beslut tagits av kommunstyrelsen att 1 220 000 kronor ska gå till vidareutveckling av Wisdome i ett uppdrag kring demokrati, delaktighet och inkludering under 2025 och 655 000 kr under 2026.

Förslag till budgeten för Malmö Möts

Budget 2025	Kronor	Kommentar
Wisdome	1 220 000	Enligt tidigare beslut KS
Personal	1 500 000	
Demokratihelg	800 000	Enligt inlämnat koncept
Demokratibod	350 000	Premiär vid demokratihelg, återanvänds 2026
Kommunikation	400 000	
Grafiskprofil	300 000	Grafisk profil för evenemanget
Gestaltning	150 000	
Trygghet och säkerhet	150 000	
Övrigt	150 000	Omvärldsbevakning och deltagande i Ystad summit, konferenser, workshops
Summa	5 000 000	

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret ser behov av att utveckla arbetet med Öppna Malmö med ambitionen att Malmö ska bli världens mest demokratiska stad.

Som en av världens mest internationella städer behöver Malmö vara i framkant med att främja demokrati och yttrandefrihet. Allt som händer någonstans i världen återspeglar sig i Malmö hos berörda medborgare. Stadskontoret ser att Malmö ständigt behöver arbeta aktivt med att skapa platser för demokratiska möten och dialog över alla slags gränser.

Konceptet Malmö Möts ger staden möjligheten att visa omvärlden vad staden gör för att främja demokrati och antirasism året runt. Stadskontoret ser att en möjlighet att stärka Malmö som en stad som sätter mänskliga rättigheter och inkludering i centrum.

Genom Demokratihelgen-Malmö Möts 2025 och Malmö Möts 2026 tar Malmö ett aktivt steg framåt för att stärka demokratin lokalt, nationellt och internationellt. Stadskontoret ser att staden tillsammans i Malmö skapar en plattform där olika aktörer

möts, inspireras och bidrar till en hållbar demokratisk utveckling. Exempel på aktiviteter under Malmö Möts kan vara:

- Seminarier och paneldiskussioner: Om hur hållbara städer kan byggas utifrån värderingar och inkluderande strukturer.
- Workshops: Med fokus på hur unga kan påverka och engagera sig i staden.
- Erfarenhetsutbyte: Mellan olika europeiska städer med liknande utmaningar, exempelvis i frågor om segregation, inkludering och yttrandefrihet.
- Forum för civilsamhället och politiken: Mötesplatser där olika intressen kan mötas för att driva arbetet framåt.

Stadskontoret vill särskilt lyfta fram att målsättningen också bör vara att fokusera mer på möjligheter i stället för enskilda problembilder. Malmö stad behöver en plattform och mötesplats för att driva arbetet för gemensamt erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling inom de högst aktuella frågor kring mänskliga rättigheter, demokrati och yttrandefrihet. Stadskontoret ser att detta med fördel sker i samverkan med universitetet, civilsamhället, näringsliv och stadens förvaltningar.

Ledord för Malmö Möts kan vara demokrati, internationellt, möjliggörande och framtidsfokus, engagemang hos unga och hållbara värderingar.

Redan idag genomför Malmö flera konferenser och aktiviteter som skulle kunna ingå under en gemensam paroll. Stadens olika dialogformer med civilsamhällsstrukturer som till exempel funktionshinderrådet och pensionärsrådet, kan också bidra i arbetet. Det är därför viktigt att stadens förvaltningar så snart som möjligt involveras i planeringsarbetet för Malmö Möts 2026.

Budgetmässigt finns det idag ett antal budgetposter i kommunstyrelsens anslag till förfogande inom området inkludering, delaktighet och demokratiutveckling, som delvis skulle kunna samordnas och användas effektivt inom ramen för Malmö Möts, inför 2026 och framåt. Stadskontoret menar därför att en översyn av dessa poster bör genomföras inför budget 2026. I den kommande budgetberedningen är det också viktigt det blir tydligt att arbetet med att utveckla och stärka det demokratiska samtalet i Malmö är en del i alla förvaltningars grunduppdrag, och att Malmö Möts därför ska vara en planeringsförutsättning i hela Malmö stads organisation.

Stadskontoret menar slutligen att kommunstyrelsen bör ha ett övergripande ansvar för att leda, samordna och utvecklade konceptet Malmö Möts. Detta för att på så sätt säkerställa ett brett engagemang över kommunens hela verksamhetsområde.

Stadskontoret föreslår slutligen att arbetet under 2025 återslaggteras till kommunstyrelsen i ett särskilt ärende senast i april 2026.

Ansvariga

Nicklas Löfström Nämndsekreterare

Per-Erik Ebbeståhl Avdelningschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör